

Izvod iz Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu Sl. glasnik BiH 29/03

POGLAVLJE VII – AZIL

Dio A - Uslovi za sticanje azila Člana 72.

(Definicija izbjeglice)

Prema ovom zakonu, azil se odobrava:

- a) strancu koji se prema definiciji izbjeglice iz člana 1.A (2) Konvencije o statusu izbjeglice iz 1951. godine i člana 1. Protokola iz 1967. godine, zbog opravdanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti nekoj društvenoj grupi ili svojih političkih mišljenja nađe izvan zemlje čije državljanstvo ima i koje ne može ili zbog straha neće da traži zaštitu te zemlje, ili
- b) strancu ako nema državljanstvo, a nalazi se izvan zemlje u kojoj je imao svoje uobičajeno mjesto boravka, usljed takvih događaja, ne može ili se zbog straha ne želi u nju vratiti.

Član 73.

(Isključenje)

(1) Odredbe člana 72. ovog zakona ne primjenjuju se na stranca za kojeg se osnovano može vjerovati da je:

- a) počinio zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti kao što je definisano u međunarodnim dokumentima koji sadrže odredbe u vezi takvih zločina,
- b) počinio težak nepolitički zločin izvan zemlje izbjeglištva prije nego što mu je odobren ulazak u tu zemlju, ili
- c) kriv za djela koja su u sukobu sa ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija.

(2) Azil može biti odbijen strancu kojem je status izbjeglice priznat u drugoj zemlji ili je našao efikasnu zaštitu druge zemlje i u mogućnosti je vratiti se u tu zemlju i ponovo tu zaštitu koristiti.

Dio B - Postupak i nadležni organi

Član 74.

(Zahtjev za azil)

- (1) Zahtjev za azil stranac može podnijeti nadležnoj organizacionoj jedinici Ministarstva ili MUP-a.
- (2) Zahtjev s priložima mora se bez odgađanja dostaviti Ministarstvu u sjedište.
- (3) Ministarstvo izdaje podnosiocu zahtjeva potvrdu da je podnio zahtjev za azil, koja se smatra odobrenjem boravka do donošenja pravosnažne odluke o njegovom zahtjevu.
- (4) Potvrda iz prethodnog stava ne može se koristiti za prelazak granice.

Član 75.

(Illegalni ulazak ili boravak)

Protiv podnosioca zahtjeva za azil, koji dolazi direktno sa teritorije gdje mu je bio ugrožen život ili sloboda, ne primjenjuju se sankcije zbog nelegalnog ulaska ili prisutnosti u zemlji, pod uslovom da se bez odgađanja prijavi organima iz člana 74. stav 1. ovog zakona i izloži valjane razloge za bespravan ulazak ili prisutnost.

Član 76.

(Postupak i djelokrug za donošenje rješenja)

(1) Zahtjeve za azil razmatra i odluku u obliku rješenja donosi osnovna organizacijska jedinica mjerodavna za azil, koja je potpuno osposobljena u oblasti azila i izbjegličkog prava, u sjedištu Ministarstva.

(2) Rješenje se donosi neovisno, pojedinačno, objektivno i nepristrasno nakon obavljenog potpunog ispitnog postupka u kojem se utvrđuju sve činjenice, okolnosti i dokazi od značaja za donošenje odluke. Podnosiocu zahtjeva mora se omogućiti da iznese sve okolnosti koje su mu poznate, da ima pristup svim raspoloživim dokazima, kao i da predloži izvođenje pojedinih dokaza.

(3) Strancu će se omogućiti da tok postupka prati preko tumača (prevodioca), ukoliko ne zna jezik na kojem se postupak vodi, kao i da koristi usluge pravnog ili drugog savjetnika. Dužnost je voditelja postupka da podnosioca zahtjeva obavijesti o svim pravima i obavezama koje proizilaze iz zakona.

(4) Priznanje statusa izbjeglice ne ovisi o iznošenju posebnog formalnog razloga.

(5) Rješenje kojim je odlučeno o utemeljenosti zahtjeva za azil mora sadržavati potpuno obrazloženje i dostavlja se podnosiocu zahtjeva lično.

(6) Rješenjem se mora jasno ukazati na pravo na tužbu i rokove.

Član 77.

(Zaštita podataka)

U stvarima azila javnost je isključena i sve informacije koje su u vezi s ovim postupkom smatraju se povjerljivim.

Član 78.

(Tužba)

(1) Protiv rješenja iz člana 76. ovog zakona žalba nije dozvoljena.

(2) Tužba odgađa izvršenje rješenja.

Član 79.

(Zaštitne odredbe)

Podnosiocu zahtjeva za azil koji je prethodno iscrpio sve pravne lijekove i čiji je zahtjev odbijen pravosnažnim rješenjem, ali za koji se utvrdi da i pored toga ne može biti udaljen s teritorija BiH iz razloga propisanih članom 60. Zakona, izdaje se dozvola za privremeni boravak iz humanitarnih razloga u smislu člana 35. stav 1. tačka d) Zakona.

Član 80.

(Prihvata podnosioca zahtjeva za azil)

Ministarstvo osigurava odgovarajuće uslove za prijem stranaca koji traže azil, naročito u oblasti smještaja, ishrane, zdravstvene zaštite i obrazovanja.

Dio C - Prava i obaveze izbjeglice

Član 81.

(Prava izbjeglica)

(1) Stranac kojem se odobri azil stiče status izbjeglice i prava prema odredbama članova od 3. do 34. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine.

(2) Odredbe ovog i drugih posebnih domaćih zakona ili međunarodnih dokumenata koji su na snazi, a čija je strana ugovornica i BiH, imaće prednosti u odnosu na odredbe Konvencije o

statusu izbjeglica iz 1951. godine, ukoliko su povoljnije u odnosu na stranice kojima je priznat status izbjeglice.

(3) Stranac sa statusom izbjeglice ima pravo boraviti na teritoriji BiH za vrijeme važenja azila i u tu svrhu se izdaje odobrenje boravka za izbjeglice. Status izbjeglice se, u načelu, dodjeljuje i bračnom drugu i maloljetnoj djeci, kao i drugim članovima uže porodice, ukoliko žive u istom domaćinstvu, na teritoriji BiH. Članovima porodice stranca kojem je odobren azil izdaju se ulazne vize. Strancu s priznatim statusom izbjeglice omogućuje se rad, obrazovanje, zdravstvena i socijalna zaštita pod istim uslovima kao i državljanima BiH.

(4) Ministarstvo će, u saradnji sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstvom civilnih poslova BiH, licima, kojima je utvrđen izbjeglički status, osigurati pristup pravima iz čl. 81. i 82. ovog zakona.

Član 82.

(Dokumenti za izbjeglice)

(1) Strancu sa statusom izbjeglice, koji se nalazi na teritoriji BiH, izdaje se identifikacioni dokument.

(2) Strancu sa statusom izbjeglice, koji nema važeću putnu ispravu ili nije u mogućnosti dobiti putnu ispravu iz zemlje uobičajenog boravka, može se izdati putna isprava za izbjeglice radi putovanja u inostranstvo i povratka na teritoriju BiH, osim ako se tome ne protive imperativni razlozi nacionalne sigurnosti ili javnog poretka.

(3) Putna isprava strancu sa statusom izbjeglice izdaje se s rokom važenja koji ne može biti kraći od dvije godine i može se produžavati.

Dio D - Prestanak važenja azila

Član 83.

(Razlozi za prestanak važenja azila)

(1) Azil odobren u BiH prestaće važiti za stranca:

- a) koji dobrovoljno ponovo koristi zaštitu zemlje čije državljanstvo ima, ili
- b) koji je, nakon što je izgubio državljanstvo druge zemlje, dobrovoljno ponovo stekao to državljanstvo, ili
- c) koji je stekao novo državljanstvo i uživa zaštitu zemlje čije je državljanstvo stekao, ili
- d) koji se dobrovoljno vratio radi nastanjenja u zemlji koju je napustio, ili izvan koje je živio iz straha da će biti progonjen, ili
- e) koji, uslijed prestanka okolnosti na temelju kojih je priznat status izbjeglice, ne može i dalje odbijati koristiti zaštitu zemlje čiji je državljanin, ili
- f) koji je bez državljanstva, a uslijed prestanka okolnosti na temelju kojih je priznat status izbjeglice ne može odbiti koristiti zaštitu zemlje ranije uobičajenog mjesta boravka,
- g) koji je stekao državljanstvo BiH.

(2) Ukoliko stranac može navesti ubjedljive razloge vezane za ranije proganjanje protiv korišćenja zaštite zemlje čiji je državljanin u slučaju pod tačkom e) stav 1, odnosno zemlje ranijeg uobičajenog boravka, u slučaju pod tačkom f) stav 1. ovog člana, navedene tačke neće se primijeniti.

Član 84.

(Djelokrug i tužba)

(1) Rješenje o prestanku važenja azila donosi osnovna organizaciona jedinica nadležna za pitanja azila iz člana 76. ovog zakona po službenoj dužnosti, na zahtjev organizacionih jedinica Ministarstva ili MUP-a.

(2) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana žalba nije dozvoljena.

- (3) Tužba stranca izjavljena nadležnom sudu odgađa izvršenje rješenja.
(4) Stranac ne može biti protjeran ili prisilno udaljen sa teritorija BiH prije pravosnažnosti odluke iz stava 1. ovog člana.

DIO E - Masovni priliv Član 85.

(Masovni priliv stranaca)

- (1) U slučaju masovnog priliva ili očekivanog masovnog priliva stranaca, kojima je potrebna međunarodna zaštita, Savjet ministara BiH može, uz konsultovanje sa UNHCR-om donijeti posebne propise za njihovu zaštitu.
(2) Savjet ministara BiH će, uz konsultovanje sa UNHCR-om, ukinuti posebne propise iz stava 1. ovog člana, nakon što prestanu razlozi koji opravdavaju njihovo postojanje, što ne utiče na prava stranaca koji su tim propisom bili zaštićeni tražiti azil.

DIO F - saradnja sa UNHCR-om Član 86.

(Saradnja sa UNHCR-om)

- (1) Podnosiocima zahtjeva za azil će se u svim fazama postupka omogućiti komunikacija sa UNHCR-om, ili sa drugim organizacijama za pitanja izbjeglica koje mogu djelovati u ime UNHCR-a i obrnuto. Predstavnik UNHCR-a biće izvještavan o toku postupka, o odlukama nadležnih organa i imaće mogućnost iznijeti sopstvena zapažanja.
(2) Nadležni organi vlasti će saradivati sa UNHCR-om shodno članu 35. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine.

Član 87.

(Podzakonski akt)

- (1) Ministarstvo će podzakonskim aktom detaljnije regulisati pitanja uređena Poglavljem VII ovoga zakona, a u saradnji sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstvom civilnih poslova BiH.
(2) Metod i postupak registracije izbjeglica, kao i načela zaštite podataka u vezi izbjeglica utvrdiće se aktom iz stava 1. ovog zakona.

POGLAVLJE VIII - POSEBNE ODREDBE Član 88.

(Zaštita prava)

Ni jednom odredbom ovog zakona neće se spriječiti ostvarivanje i zaštita prava bilo koje osobe na koju se ovaj zakon odnosi, pred bilo kojim nadležnim organom prema ustavu i zakonima BiH, entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Član 89.

(Privilegije i imuniteti)

- (1) Odredbe ovog zakona, sa izuzetkom poglavlja koje se odnosi na azil, ne primjenjuje se na diplomatske i konzularne predstavnike, ili druge osobe na koje se odnosi Konvencija o privilegijama i imunitetu.
(2) Strani državljani koji u BiH privremeno borave po osnovu službovanja u diplomatsko-konzularnim i drugim predstavništvima stranih zemalja u BiH, svoj boravak u BiH rješavaju putem MIP-a BiH.
(3) MIP će, u saradnji sa Ministarstvom, podzakonskim aktima detaljnije urediti uslove i procedure za regulisanje pitanja boravka osoba iz stava 2. ovog člana.

Član 90.

(Primjena odredbi)

Poglavlja II., III., IV., V., VI. i IX., osim čl. 21., 29., 35., stav 1. tačka d), 51., 53., 60., 67. i člana 75. ovog zakona, ne primjenjuju se na podnosiocima zahtjeva za azil, dok se ne donese pravosnažna odluka o odbijanju njihovog zahtjeva, na osobe kojim je odobren azil, niti na osobe kojima je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga, shodno članu 79. ovog zakona.

Član 91.

(Službena evidencija)

- (1) U skladu sa ovim zakonom, službena evidencija vodi se o:
- a) strancima koji imaju stalni ili privremeni boravak,
  - b) putnim ispravama za strance izdatim u skladu sa ovim zakonom,
  - c) strancima kojima je odbijen ulazak,
  - d) strancima koji su protjerani, kojima je otkazan boravak ili im je izrečena mjera zabrane ulaska u BiH,
  - e) izvršenim mjerama koje se tiču stranaca,
  - f) strancima koji su prisilno udaljeni sa teritorije BiH,
  - g) prijavljenim nestalim putnim ispravama stranaca,
  - h) izdatim ličnim dokumentima,
  - i) prijavi boravka, odjavi boravka i promjeni adrese,
  - j) strancima kojima je odobren azil ili koji su podnijeli prijavu za njegovo odobrenje.
- (2) Službenu evidenciju vodi organ koji je, prema ovom zakonu, mjerodavan za postupanje u određenoj stvari, a podatke iz evidencije dostavlja Ministarstvu.

Član 92.

(Centralna baza podataka)

- (1) Radi evidentiranja i praćenja boravka i kretanja stranaca i lica koja su zatražila ili dobila azil u BiH, u Ministarstvu se uspostavlja centralna baza podataka o strancima.
- (2) MIP, MUP i organizacione jedinice Ministarstva imaju pristup podacima iz evidencije iz stava 1. ovog člana kada je to u funkciji obavljanja zadataka koje imaju prema ovom zakonu.
- (3) Na svaku obradu podataka iz ovog zakona primjenjuju se odredbe i načela zaštite podataka koji važe u BiH.
- (4) Organizacione jedinice Ministarstva, nadležne za kontrolu prelaska državne granice, vode posebne evidencije u koje se unose podaci u vezi sa: identitetom, brojem i vrstom putne isprave, kao i svrhe i razloga ulaska, boravka i izlaska stranaca iz BiH.

Član 93.

(Podzakonski akt)

Ministarstvo će podzakonskim aktima detaljnije utvrditi pravila o vođenju, korišćenju i pristupu evidencijama i centralnoj bazi podataka o strancima.